

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze

Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 rândul cu litere garmond.

Centralisarea federativă

este principiul bisericii în administrațiune.

Prin anii 1872—76 s'a făcut o nouă arondare a protopresbiteratelor în arhidieceza noastră transilvană. Se născuse discuție, și în sinoade și în presă, pe tema, că oare e suficientă hotărârea sinodului arhidiecezan în chestia arondării, ori apoi trebuie să se ceară și obțină și consentimentul congresului național bisericesc, ca for suprem și legiuitor în biserica noastră? Părerile în arhidieceză erau împărțite. Cei mai mulți pledau pentru deplina independență a arhidiecezei în trebi curat administrative bisericești, și însuși secretarul, mai târziu fiscal consistorial de atunci, *Dr. Ioan Borcia*, scrisese și publicase în ziarul nostru un judicios articol în chestia aceasta, arătând, că arhidieceza e singură competentă să și reguleze afacerile ei interne administrative și că arondarea protopresbiteratelor din arhidieceză nu cade în competența congresului.

A venit atunci un tânăr profesor de teologie din Arad, și a publicat tot în ziarul nostru, sub titlul de sus, un articol, în care a arătat pe baza canoanelor, în mod temeinic și convingător, că arhidieceza, ca și celelalte dieceze, nu e alta, decât o parte din întreg, un membru dintr'un corp mare, care e: *mitropolia*, și că tot ce se face în *biserica*, nu se poate face decât cu șura și învoirea mitropoliei și a mitropolitului. «Precum episcopii nu pot întreprinde nimic momentuos fără concursul mitropolitului, nu pot nici sinoadele, fără sentința și votul congresului!»

Articolul a fost publicat în numerii 26 și 27 din anul 1876 ai ziarului nostru. Chestia tratată în el e însă acum de nou de actualitate, și astfel articolul poate fi cetit cu interes și cu folos și de cei de astăzi, ca și de cei de atunci. Il publicăm deci de nou, după 41 de ani, așa cum a apărut atunci în ziarul nostru, notând, că acel tânăr profesor din Arad, care l-a scris, era *Vincentiu Mangra*, actualul nostru Arhiepiscop și Mitropolit *Vasilie Mangra*. Iată articolul:

«Indeplinii bucuria mea, ca să cugetați aceeași, având aceeași iubire, un suflet fiind și una cugetând». (Filip II, 2).

Urmărind noi desvoltarea creștinismului, din leagănul său, în cei dintâi opt secolii, aflăm ogindat în istorie adevărul nefalibil, că biserica creștină, antică și nedespărțită, a sancționat și susținut cu multă energie, în toate acțiunile sale, principiul unității perfecte, principiul, care demarcă cu multă claritate caracterul dumnezeesc în ființa creștinismului și în societatea lui cea mare, reprezentată prin biserica lui Cristos. Cu adevărat, unitatea bisericii consistă în unitatea de credință. Ci dacă elementele constitutive ale bisericii, dacă clerul și poporul, guvernatorii și guvernații, nu vor fi inspirati de principiul evangheliei, cooperând solidar în direcțiunea cea bună, ci fiecare după ale sale priviri, de multe ori greșite, atunci unitatea bisericii este chimerică.

Apostolii lui Cristos, conform plenitudinii lor sacramentale, și ca predicatori ai universului întreg, puteau tracta și decide în deosebi și fiecare, orice cauze privitoare la biserică; dar ei se întruniră în sinoade pentru a hotărâ asupra administrării averilor bisericești, în tocmai ca și în chesti-

unea botezării păgânilor, la cari creștinii iudaici impuneau de lege și condițiune indispensabilă circumcisiunea mosaică. Nu erau esempți dela autoritatea sinodală nici apostolii. Divinul Pavel colectase bani mulți în Macedonia și Achaia, pentru ajutorarea iudeilor săraci din Ierusalim și în loc de mulțumire, ei îl agravează în sinod cu cele mai aspre incriminări. «Vezi, frate, câte mii de iudei sunt, cari au crezut și toți s'au revoltat din zelul pentru lege».

Dar sfinții apostoli ni-au lăsat, prin exemplul lor, nu numai principiul sinodalității, ci și ordinea administrațiunii bisericești. Ei ar fi putut ținea adunările bisericești în tot locul, unde aveau catedre, totuși cu preferință au ales pentru întrunirile sinodale *Ierusalimul*, unde își avea catedra sa cea dintâi autoritate între dâșii, apostolul *Iacob*. Ierusalimul, prin aceasta, s'a făcut *centrul administrațiunii bisericești*. De aci emanau ordinațiunile sf. apostoli pentru toate bisericile în orice cauze: dogmatice, administrative sau economice. La asemenea însemnătate se ridică mai târziu, când creștinismul făcuse conchiste mari în lumea păgână, și alte catedre, unde au predicat apostolii, d. e. Antiohia, Roma, Efesul etc.

Referințele între episcopii catedrelor principale la început nu erau precisate, pentru că ei mare parte se formaseră în școala apostolilor, fiind toți inspirați de cea mai completă armonie și dragoste evanghelică. S'au regulat însă referințele dintre episcopii bisericilor particulare sau locale, ca ei să recunoască pe cel mai mare între dâșii (can. 34 a). Aceasta atestă și scriitorul apologet Tertulian, zicând: Age jam, qui voles curiositatem melius exercere in negotio salutis tuae, percurrere ecclesias apostolicas, apud quas ipsae adhuc cathedrae apostolorum suis locis praesidenter, apud quas ipsae authenticae literae eorum recitantur, sonantes vocem et representantes faciem uniuscuiusque. Proxime est tibi Achaia? habes Corinthum, si non longe es a Macedonia, habes Philippos, Tessalonicenses. Si potes in Asiam tendere, habes Ephesum. Si autem Italia adjaces, habes Romam» etc. (Tertulian de praescript. adv. haer. c. 36).

Sinodul prim ecumenic dela Niceea, confirmând drepturile și prerogativele episcopilor cu întâietate în bisericile locale, pentru deosebirea lor de ceialalți episcopi, le dă titlul de «*mitropoliți*», numire ce se da orașelor capitale (*μυτροπολις*) din imperiu. Patru mitropolii mai însemnate erau în biserica antică: a Alexandriei, Romei, Antiohiei și a Ierusalimului (can. 6, 7, 1). Ci afară de mitropolia Alexandriei, celelalte nu aveau încă teritorii hotărâte. O lacună, ce a suplini-o sinodul ecumenic al doilea. Constantin cel Mare împărțise imperiul său întreg în patru prefecturi, în prefectura *orientului*, prefectura *Iliricului oriental*, prefectura *Italiei* și prefectura *Galiilor*;

iar prefecturile le-a împărțit în dieceze și provincii sau eparhii, așa d. e. prefectura orientului cuprindea în sine diecezele: 1. Orientul cu 15 provincii, cu capitala Antiohia; 2. Egiptul cu 6 provincii, capitala Alexandria; 3. Asia cu 10 provincii, capitala Efesul; 4. Pontul cu 11 provincii, capitala Cesarea Capadociei și 5. dieceza Traciei, cu 6 provincii, capitala Heraclea. (Bevereg. pandectae t. 2 annot. ad can. 2 Constant. II).

După aranjamentul acesta, orașele principale din imperiu s'au făcut centre de administrațiune nu numai în provincii particulare, ci și în dieceze întregi. Ierarhia bisericească încă a primit această ordine în administrațiunea bisericii. Astfel sinodul ecumenic al II-lea la conformarea teritoriilor mitropolitane, cu împărțirea cea nouă a imperiului, distinge pe episcopii (mitropoliți) orașelor capitale de ceialalți episcopi și mitropoliți din dieceză, și-i numește episcopi «*de peste ocârmuiri*», cari după aceea s'au zis *exarhi*, sau începători (*εξαρχοι*, inceptoros). «Episcopii cei de peste ocârmuiri (*οι υπερ διοιχη συνεπισκοποι*) pe bisericile cele afară de hotarele lor să nu le bântuiască, nici să turbure bisericile. Ci după canoane episcopul Alexandriei să guverneze *Egiptul*. Iar episcopii *Răsăritului* numai să administreze Răsăritul, observându-se privilegiile și întâietățile, care sunt în canoanele sinodului Niceean ale *bisericii Antiochiane*; și episcopii diecezei *Asiane*, care sunt numai în Asia să le administreze, și episcopii *Pontului*, numai cele de acolo să le guverneze, și ale Traciei, cele de acolo... Păzindu-se însă canonul scris pentru *dieceze*, învederat este, că *afacerile fiecărei mitropolii le va administra sinodul mitropoliei* etc.

Sensul acesta are și canonul 8 sinod. III ecumenic. «Aceasta are să se observe și la celelalte *ocârmuiri* și la bisericile de pretutindenea, încât nimenea dintre iubitorii de Dumnezeu episcopi să nu pună mâna pe altă eparhie, care n'a fost mai dinainte și din început sub aceeași, adică sub predecesorii lor... Deci sfântul și ecumenicul acesta sinod a hotărât, ca fiecare mitropolie, drepturile cuvenite ei din început și după vechiul obicei ce s'a observat, să le păzască întregi și neștirbite» etc. Părinții sinodului dela Calcedon întărind prin lege (can. 9, 17) instituțiunea și drepturile exarhilor, a creat în biserică o nouă formă de administrațiune, cea *patriarhală*. La rangul de patriarhie s'a înălțat și scaunul episcopal al Constantinopolei, având în dependența sa diecezele, cari mai înainte erau neatârnoate: ale Asiei, Pontului și a Traciei (can. 28 IV). Apoi sinodul Trulan, reînoid cele legiuite de mai înainte, hotărăște, ca «*scaunul patriarhului Constantinopolei* să dobândească privilegiile egale cu scaunul *Romei antice*, și să se magnifice în lucrările bisericii ca și acela, al doilea după el fiind, după care să se numere scaunul mării cetăți a

Alexandrenilor, apoi cel al *Antiohiei* și după acesta cel al cetății *Ierusalimului*» (canonul 36).

Din canoanele acestea se învederează, că ierarhia bisericii creștine, pentru ordinea și unitatea administrațiunii, s'a îngrijit atât de persoanele superioare în biserică, cât și pentru ca ele în administrațiune să se mărginească fiecare la anumit teritoriu, provincie sau dieceză. Nu este oare aci marcat principiul unității evanghelice în administrațiune, principiul *centralisării federative*? Din privința puterii sacramentale noi știm, că toți episcopii sunt între sine egali; totuși biserica pentru menținerea ordinii și a unității a pus pe episcopi în dependență dela mitropoliți, pe mitropoliți în dependența patriarhilor, iar pe patriarhi i-a supus sinodului ecumenic. În puterea dreptului divin (jure divino) sunt coordonați, dar în administrațiune sunt subordonați, datorind fiecare episcop a recunoaște pe mitropolitul, ca pe cel mai mare, și mitropolitul pe patriarhul, care este episcopul unei dieceze de mai mulți mitropoliți și episcopi. Acesta este principiul bisericii. Și dacă acest principiu nu se mai practică absolut, eu cred că vina zace asupra oamenilor timpului în care trăim.

În genere, sinoadele ecumenice s'au ocupat cu a determina formele de administrațiune mitropolitană și patriarhală. Alte forme de administrațiune nu tractează nici canoanele sinoadelor locale.

Acum să vedem până unde și în ce s'au întins activitatea și drepturile mitropoliților? Până unde și în ce s'au întins autoritatea și drepturile patriarhilor? După canoanele 2 II și 8 III «episcopii de peste ocârmuiri (dieceze) aveau dreptul să administreze diecezele lor. Mai sus am arătat sensul, în care trebuie privită ideea de dieceză. Apoi și Beveregiu în anotațiunile la can. 2 II zice, că trebuie a deosebi *dieceza de eparhie*, pentru că dieceza este complexul a mai multor eparhii: «Hin enim perspicuum redditur, διοικησιν ab επαρχια hic distingui, eamque plures in sese επαρχιας comprehendere». Astfel era d. e. dieceza Egiptului, care consta din șase eparhii: Libia superioară, Libia inferioară, Tebaida, Egiptul, Arcadia și Augustamia. Așadar diecezele ce se numesc în canon, sunt acele teritorii întinse, de mai mulți mitropoliți și episcopi, care s'au numit *patriarhate*. Ci, precum înainte, așa și după înființarea patriarhatelor, în părțile orientului mai mulți mitropoliți și-au păstrat independența de scaunele patriarhale. Aceștia se alegeau și hirotoneau de cătră episcopii provinciei, fără influința patriarhilor; pentru aceea s'au și numit ei neatârnoți (*αυτοκεφαλοι*). Însă mitropoliții ceialalți, cari nu aveau dreptul de autocefalie, depindeau întru toate dela patriarhii lor.

(Va urma).

Din parlament. Sâmbătă casa magnaților a ținut ședință și a votat proiectele de lege urgente, trecute prin dietă, în prima linie legea despre înmulțirea ministeriilor. Eri, Luni, a ținut apoi dieta o scurtă ședință formală, în care a luat la cunoștință hotărârile aduse din partea casei magnaților, apoi a intrat în vacanțele lungi de vară. Legea despre noile ministere va fi supusă acum sancționării prealabile, și numai decât va urma întregirea, ori reconstruirea guvernului.

Vorbirea cancelarului german.

Joi după amiază la orele trei a ținut ședință camera imperiului german în Berlin. Sala era plină de deputați încă cu mult înainte de începerea ședinței și îndesate de public erau și tribunele toate. În loja diplomaților și-au fost făcute apariția reprezentanții tuturor statelor aliate și neutrale. Deodată cu presidentul camerei a intrat în sală și noul cancelar, domnul Dr. Michaelis. După deschiderea ședinței se dă citire actului despre schimbarea făcută în postul de cancelar al imperiului german, apoi presidentul aduce elogiul cancelarului de mai înainte, domnului Bethmann-Hollweg și mulțumiri pentru serviciile bune aduse patriei în zilele grele, și face unele comunicări, punând în urmă la ordinea zilei proiectul de lege despre noul împrumut de război și dând mai întâi cuvântul noului cancelar, domnului Dr. Michaelis. Acesta rostește o vorbire mai lungă, în care apără politica antecesorului său, face istoricul intrării Germaniei în război, vorbește despre necesitatea începerii și a continuării războiului cu submarinele, cari au prestat mai mult decât s'a așteptat dela ele, trimite salutare trupelor dela front și espune situația de pe câmpul de război, care e foarte bună la toate fronturile. Trece la intrarea Americii în război și apoi își precizează părerea în chestia legării păcii, declarând, că Germania nu a voit cuceriri prin intrarea în război, și de aceea nici nu va continua războiul dacă poate lega o pace onorifică. Hotarele Germaniei au se fie însă asigurate. A vorbit în urmă în chestia alimentării și apoi în a reformelor interne, declarând, că stă pe baza proclamației din urmă a împăratului. Dreptul electoral prusian trebuie făcut. Și-au spus cuvântul pe rând șefii partidelor, apoi a fost pusă la vot rezoluțiunea cunoscută (publicată în numărul trecut) care s'a primit cu 214 voturi contra 116 și s'a votat împrumutul de război, în sumă de 15 miliarde.

REVISTĂ POLITICĂ.

Turburări în Rusia. Evenimente de mare importanță se petrec la Petrograd.

Impotriva guvernului provizor se fac demonstrațiuni din ce în ce mai mari. Participă la ele numeroși soldați, cari refuză să plece la front, fiind indignați pentru nereușita ofensivei puse la cale de ministrul Kerenski.

În ciocnirea dată la 18 Iulie pe

Neviski Prospect, între cazaci și un regiment de infanterie, au căzut mai mulți soldați și de-o parte, și de alta. Mai mult de o sută de răniți s'au transportat în spitale.

Guvernul va mai încerca să domolească pe muncitorii nemulțumiți. Dar cu puțină nădejde să reușască, ceea ce se vede și din faptul, că într-o ședință din urmă s'a discutat asupra propunerii, ca să-și schimbe reședința și să se ducă dela Petrograd la Moscova, unde populațiunea se zice că n'ar fi «demoralizată» în urma mișcărilor revoluționare, cum este poporul capitalei dela Neva.

— Un comunicat oficial mai nou anunță, că liniștea capitalei rusești este restabilă. Până când?

Situația în Spania. Ministrul prezident spaniol, Dato, a făcut unui ziarist francez declarații privitoare la situația Spaniei în raport cu mișcările republicane din această țară. În Spania — zice ministrul — sunt oameni cari iubesc antanta, și sunt și de aceia cari iubesc pe germani. Partidele acestea se luptă între sine cu mare patimă: pe tema discuțiilor se strică prietenii, în familii se nasc certe și vechile iubiri se prefac în ură și dușmănie. Noi, spaniolii, ținem la Franța, sora noastră latină; dar națiunea spaniolă întregă, dorește ca țara noastră să rămână până în sfârșit neutrală. — Un alt bărbat de stat, Romanones, s'a exprimat în același fel: Avem simpatii pentru Franța; însă inima n'are d'a face cu politica... Spania are trebuință de forma stăpânirii monarhice. Dispariția monarhiei ar pricinui mari turburări, dar monarhia trebuie să fie democratică. — În fața acestor dorințe și asigurări de neutralitate spaniolă stau, — ca și în România pe vremea aceea — uneltirile intervențiștilor și banii antantei. Efectul lor poate că în Spania nu va fi cel din România, — dacă spaniolii vor fi cuminiți.

Din camera franceză. În ședința din 19 Iulie n. a camerei franceze a vorbit, după o tăcere de trei ani, iarăși deputatul Caillaux, fostul ministru, care dela cunoscutul atentat politic al soției sale se retrăsese cu totul de pe arena politicii. Caillaux, despre care se crede că va intra de nou în activitatea publică, stă în fruntea grupului pacifist francez, urgisit de naționaliști. Discursul său parlamentar, cu toate acestea, a fost aprobat de cel puțin 150 de deputați radicali, cari s'au grăbit să felicite pe orator.

Ceialtați deputați prezenți, vre-o 200, l-au ascultat în tăcere. Caillaux vorbește despre afaceri de natură internă.

Răsplata muncii.

Intâmplătoare casuri izolate nu pot răsturna regule, cari își află razimul în inșiși legile naturii și în logica ordinii sociale. Sentințele superficiale de felul, că împlinirea cu acuratețe a vr'unui oficiu, post ori direcție, încă ar rămânea adesea fără răsplătare, — sunt contrare legilor naturale și sociale-omenești, și ca atari nici nu pot fi susținute.

Acest lucru firesc, tocmai în urma naturii lui, să poate observa și constata cu deplină claritate din partea ori căruia individ obiectiv cu mare ușurință. Ca și la scrutarile de altă natură însă, e necesar și aci să află punctul potrivit, de pe care să-ți faci observațiile, și să-ți nimeriști prisma potrivită, prin care să cercetezi fenomenul dorit...

În largile câmpii ale agrului lui Cristos, unde muncesc zilerii spirituali, preoții, e natural, că căutarea și constatarea adevărului indicat mai sus să poate găsi numai dacă-l vom căuta din punctul și prin prisma de ordin mai mult moral. Cei ce doresc și în acest agru, după munca prestată, urmarea unei răsplăți de un colorit mai pronunțat material, — fie aceia aici privitori ori muncitori, — în cele mai multe casuri vor rămânea nesatisfăcuți de rezultatul obținut.

Nu ne interesează mult conduita privitorilor în materia aceasta, deși ar servi de un bun general, dacă n'ar da greș nici ei aproape la tot pasul.

Complexul mării cauze va suferi însă în toate fibrele ei atunci, când înșiși actorii, preoții, nu vor putea vedea și resimți totdeauna răsplata primită după munca lor prestată în mod conștient în viața Domnului. Și va suferi și suferă cauza comună tocmai fiindcă unii din acești muncitori, nefiind în stare a pricepe cu deplină claritate răsplata îmbiată totdeauna după munca prestată: judecă a fi rămas această muncă a lor ca nerebonificată... urmând în consecință restrângerea activității acestora — ca muncă — la minimum posibil, care însă cu toate acestea ar dori să atingă, ca răsplată, maximum posibil — material...

Prestațiunile noastre pastorale-preoțești nici în cea mai minimă parte nu rămân fără răsplată. Numai cât să nu fim ca ceice «ochi au și nu văd».

Noi cu atari ochi trebuie să privim, cu cari să putem deluși și răsplata nematerială, să vedem marea noastră plată morală, care nici odată nu să întrelasă, fie osteneala noastră cât de neînsemnată.

«...De trăim cu duhul, cu duhul să și umblăm...» De e câmpul acțiunilor noastre duhovnicești nematerialnic, logic și natural este, că și plata noastră în marea ei parte tot nematerialnică trebuie să fie, adecă: o răsplată morală. Retribuția materială a muncii noastre pastorale-preoțești e numai toiagul, pe care sprijinindu-ne în sublima noastră muncă, vom putea obține mai cu înlesnire adevărata răsplată congruentă cu natura oficiului ce îmbrăcăm: răsplata morală.

Această plată o primește fiecare muncitor în viața Domnului totdeauna, de căteori muncești cu zel și devotament, cel puțin în conștiința sa!

Și dacă cu toate acestea să tângue unii de contrariul, esplicarea se găsește în faptul, că aceia nu văd, nu pot vedea, și nu pot simți răsplata ce li s'a dat totdeauna și fără greș... Nu pot vedea fiindcă îndată ce privești cu o intensitate mai potențată decum s'ar cuveni, după partea materială, aceasta adesea eclipsează cu desăvârșire lumina părții morale a lucrului, făcându-o neapercetibilă și rămânând ca un ce necunoscut pentru atari indivizi. Este fatal însă, că acest fenomen nu rămâne numai pe lângă paguba cașunată individului, ci umbrele lui, durere, să întind departe... și ca toată umbra aduc răceală și nerodire prin straturi îndepărtate... Muncitorul viei Domnului, care nu resimte plata morală după lucrul său, vândând mereu după plată materială tot mai grasă, ușor poate exploata și slăbi izvoarele din cari își stămpără setea, — credința din straturile poporului...

Cu multă îngrijorare trebuie să se cresteze faptul, pe cât de întristător pe atât de păgubitor intereselor mai înalte și adânc tăietoare în viața religioasă a poporului nostru, care să manifestă din partea unei părți a preoției noastre prin aceea, că tocmai în aceste timpuri grele, produse de crâncenul război ce pare fără de sfârșit, abuzează prea forțat tocmai de acele izvoare, cari îi asigurau subsistența, de credința poporului. Să știe însă, că forțarea în tot locul naște slăbire. Iar slăbirea tradiționalei credințe a poporului, care ar urma în urma prea intensivei exploatare fără frâu din partea preotului în folosul său material, pe lângă că ar opri încet izvoarele de câștig material pentru aceasta, ar mai avea ca urmare nefericită chiar și clătinarea a inșiși temelii bisericești vii!

Credința e temelia bisericești celei vii! Această temelia s'a zidit anevoios, prin șiruri de secole, și de cătră muncitori cu multă abnegațiune, prin muncitori, cari nu numai că nu răvneau după plată materială ridicată, dar spre ajungerea scopului adeseori depuneau ei înșiși plata maximă, viața lor... Prin suferințe și martiragiu s'a zidit aceasta temelia, foarte încet, producând apoi pentru acei lucrători bogată răsplată morală!

Pe cât s'a zidit însă de cu greutate această credință prin muncitori dornici de prava muncă, pe cât de ușor să poată dă răma prin munca acelor lucrători din aceste zile grele, cari afară de răsplata materială pentru altceva nu prea dovedesc sensibilitate.

Crâncenul război, fără precedentă și fără păreche, s'a dovedit pentru unii indivizi și pentru unele clase de oameni de un strat foarte productiv, s'a dovedit de un mijloc minunat de câștig și îmbogățire. Încercarea unor preoți de-a imita pe acești materialişti, ar fi însă un desăvârșit non sens, fiindcă aceia lucrează prin straturile materiei..., pe când noi, preoții, dacă vom uita că avem de muncit în straturi, unde suntem datori să «sămănăm cele duhovnicești»..., și astfel vom amesteca în acestea în măsură mai ridicată din semințele materiale, prea lesne ne putem trezi, că stratul nostru nu va mai produce

FOIȘOARA.

Biserica armeană.

(Fine).

La sfârșitul veacului al XII-lea (1199), născându-se certe cu privire la succesiunea unuia din principatele Armeniei, regele armean Leon ceru arbitragiul papei Inocenție III. Spre a câștiga pe puternicul pontific pentru interesele rudeniei sale, cu numele Rupin, Leon îi propuse, că va supune biserica armeană autorității sale. Conrad, arhiepiscop din Mayence, care luă parte la cruciate, și care fusese nașul tinărului pretendent Rupin, promise mijlocirea sa pe lângă Papa. Acest prelat compuse scrisoarea scrisă de regele Leon al Armeniei; stilul, șirul ideilor, cunoștința caracterului lui Inocenție III, toate tradează pe adevăratul autor al misivei.

Episcopul din Mayence nu a uitat să-și atribue succesul acestei cuceriri. Scrisoarea lui Leon e datată din Tars și din anul 1199. «Urmând salutarele sfaturi ale arhiepiscopului din Mayence, scrie Leon, noi dorim să unim cu biserica romană regatul nostru, care este foarte extins, și vă prezentăm prin rostul acestui prelat nenorocirile și năcazurile din regatul Siriei și al nostru; noi nu putem să le suportăm fără de ajutorul vostru. Iată pentru ce vă rugăm cu stăruință să ni-l trimiteți înainte

de ce relele noastre ar ajunge fără leac».¹

Abea fu înmănată această scrisoare lui Inocenție III, și regele, strămtorat de nenorociri, îi trimise alta, în care ruga pe papa să ia apărarea tinărului Rupin și să nu întârzie a-i trimite ajutor împotriva necredincioșilor. Patriotismul episcopilor Armeniei și presiunea regelui lor îi înduplecară pe aceștia să scrie papei în același înțeles. Dar ceea ce este mai straniu e, că, în vreme ce regele își începe scrisoarea cătră papa prin expunerea afacerilor religioase, catholicosul Armeniei, Grigorie, dă în a sa locul întâi afacerilor regatului. Fără doar și poate inspiratorul își găsește acum prilejul de a-și atribui elogiul, modestia nefiind virtutea sa favorită. «Să știți, scrie întâiul păstor al bisericii din Armenia», că arhiepiscopul din Mayence ni-a adus, din partea lui Dumnezeu și a bisericii romane, coroana, cu care a încoronat pe regele nostru Leon, și pe care noi am fost pierdut-o de multă vreme, ceea ce ne-a despărțit de voi. Arhiepiscopul ne-a explicat învățătura voastră, pe care noi vrem să o primim; voim să fim supuși poruncilor voastre cu toți arhiepiscopii, episcopii și clerul bisericii noastre, care este foarte numeroasă».² Dar obiectul principal, ca întotdeauna, este pus la sfârșitul scrisorii patriarhale: omul ghicește, care e: cererea ajutorului în contra necredincioșilor.

¹ Gesta Innoc., n. 109, epist. 217, 218, 220 et suiv.

² Ibid.

Inocenție III triumfă văzând la picioarele sale un regat mare și o biserică antică și independentă. În răspunsul său, el laudă pe regele că a recurs la biserica romană, nu numai pentru cele spirituale, ci și pentru cele temporale. Regele, la rândul său, primi o făgăduință de ajutor, și era lăsat să întrevadă o soluție favorabilă a chestiunii privitoare la succesiunea în profitul rudeniei sale Rupin. Catholicosul încă își avu partea lui de pradă; papa îl gratifică cu un inel, o mitră și cu o mantie episcopală. (Pallium).

Numai două lucruri au fost lăsate la o parte: adevărul și sinceritatea. Acestea erau mai ales, care constituiau partea cea mai esențială în chestiune. Nu observăm, de astădată, nici o discuție serioasă, nici sinod, nici barem o oare-care ceremonie.

Papa se grăbi să trimită în Armenia un legat, care era cardinalul Petru de Capua. La sosire i se făcură onoruri mari din partea Regelui și a patriarhului armean. Reprezentantul papei s'a ocupat fără întârziere cu reducerea bisericii armeană la supunere față de Scaunul roman. Catholicosul jură cel dintâi credința față de pontificalele occidentale, și promise, că va face tot la cinci ani, pe calea delegaților săi, o vizită Sfântului-Scaun, vizită, care se numește astăzi în Occident: călătoria ad limina Apostolorum. Promise încă, că va trimite la Roma deputați în cazul, că s'ar conchiama un sinod pentru a tracta afacerile bisericii armeană. Toate aceste au fost completate prin obligamentul luat din par-

tea catholicosului, de a nu intruni sinoade provinciale fără autorizația papei.³

Cardinalul de Capua făcea presiune asupra capului bisericii armeană să admită încă pentru biserica sa și toate instrucțiunile și decretale bisericii romane, care, după cum se știe, nu se distingeau nici prin autenticitatea lor, nici prin spiritul lor creștinesc. Ceialtați episcopi fiind absenți, catholicosul n'a putut să satisfacă stăruințelor vii ale legatului.

În scurt timp regele și păstorii armeni avură prilejul să se convingă în ce chip se înțelegea la Roma unirea bisericii lor. Trimișii papei își arogară dreptul de a intruni sinoade, alcătuite din câțiva episcopi armeni, fără înștiințarea întâiului păstor al acestei țări; precum și de a lansa interdicte și anateme asupra anumitelor provincii armeană împotriva voinții regelui. Suveranul s'a plâns de aceasta amarnic papei.⁴

Dacă la aceste excese adăogem întârzierea, pe care o puse papa în deciderea afacerii lui Rupin, înțelegem cu ușurință pentru ce pretinsa unire a bisericii armeană cu cea romană a fost compromisă dintru început. Noi putem cita în sprijinul acestei păreri mărturisirea unui eminent istoric al bisericii: «Armenii, zice Fleury, n'au recurs la papa, decât pentru interesele lor temporale și supunerea lor n'a dăinuit mai mult, decât aceste interese».⁵

³ Gesta, n. 116. Innoc., lib. VII, 119. Apud Raynaud. ⁴ Rayn., 1205, 33. Gesta Innoc., n. 118.

⁵ Histoire eccles. de Fleury, liv. LXVII, p. 61.

nimic, fiindcă a fost muncit contrar naturii lui.

Tocmai interesul bine priceput al subsistenței tagmei preoțești pretinde în activitatea pastorală a preotului o tactică cruțătoare și nu sforțare față de coardele credinței populului, ca nu cumva pierzându-și acelea elasticitatea dorită să devină nesensibile, ori să se rupă total.

Pentru a putea privi prin astfel de prismă starea lucrului, e neapărat de lipsă, ca corpul preoțesc să se posteze pe un atare piedestal al sfântului său oficiu, de unde să poată vedea adevărul, care strigă cu putere, că în slujba preoțească-pastorală e de mai mare valoare răsplata morală, decât cea materială. În plenitudinea cunoștinții acestui absolut adevăr, preotul râvnind apoi după plată-căștig moral tot mai mare, va lucra tot mai cu zor, tot mai cu poftă, așa, că în multe casuri apoi răsplata morală a muncii sale, nu va mai fi resimțită numai de dânsul, prin conștiința sa, ci va deveni observată și din partea altora, în urma semnelor distinctive permise dela locuri competente.

Muncitorii duhovnicești, cari sunt accesibili de a percepe, că prestațiile lor sunt bine plătite, nu să vor restrânge în activitatea lor numai la împlinirea poruncilor molitelnicului, ci vor lucra în largul agru a lui Cristos cât numai îi va ajuta răvna și talentul. Valoarea acestei categorii de răsplată să ridică prin faptul, că ea ca product e dublă: pentru actor produce satisfacție sufletească, iar pentru obște în cele mai multe casuri netăgăduite foloase pipăibile.

Cred că prin ordinea de idei contemplată în cele precedente voi fi reușit a dovedi păgubitoarea procedură din timpul acesta de război a unor frați râvnitori după foloase materiale exagerate și stoarse în socoteala credinței populului; iar de altă parte însemnatele foloase obștești, produse prin acțiunile pastorale ale acelor, cari le săvârșesc ca supra-prestațiuni și necontând la nici un câștig material.

(Va urma.)

Schimb de telegrame între Michaelis și Czernin.

Cancelarul imperial german Dr. George Michaelis a adresat în 18 Iulie a. c. ministrului nostru de externe, conțelului Czernin, următoarea telegramă:

»In momentul, când increderea Maiestății Sale împăratului și regelui m'a ridicat la postul de cancelar imperial, este pentru mine o trebuință adânc simțită să salut pe Excelența voastră ca pe reprezentantul afacerilor externe ale monarhiei, cu care aproape de patru decenii trăim în alianță cea mai strânsă și cea mai credincioasă, în conformitate cu principiul urmat de toți cancelarii germani. Consider de datoria mea principală să păstrez nealterată moștenirea aceasta prețioasă. Ar însemna pentru mine extraordinar de mult, dacă Excelența voastră mi-ar acorda acelaș sprijin necondiționat, de care a fost împărțit în măsură atât de abundentă înaintașul meu. Austro-Ungaria și Germania, după credința mea, ce nu se poate sdruncina, vor eși biruitoare din lupta aceasta

grea, și vor asigura pe seama eroicelor noastre popoare un viitor norocos și frumos».

Ministrul de externe, contele Czernin, a răspuns cu telegrama următoare;

«Pentru cuvintele călduroase, pe care Excelența voastră, cu prilejul ocupării postului de cancelar, ați binevoit a-mi adresa, rog să primiți mulțumirile mele adânc simțite. În colaborarea plină de intimă încredere cu conducătorii politicii germane, și în încrederea cu tărie neînfrântă la alianța de mult timp probată, aflu garanția cea mai puternică a viitorului fericit pe seama popoarelor noastre. În scop de a ne asigura existența și a ne apăra bunurile cele mai sfinte, purtăm lupta aceasta, cea mai crâncenă din toate timpurile, și ne încredem în Dumnezeu, că prin o stăruință fidelă vom ajunge ținta dorită. Gata de pacea onorifică, dar încolo decizi a duce lupta până în capăt. Germania și Austro-Ungaria, mână în mână, au să dobândească condițiile unui viitor de pace neturburată».

Războiul.

Ofensiva rusă din Galiția, care la început adusesese dușmanului mici succese locale, a provocat o contraofensivă, terminată cu succes splendid. Încă în ziua primă a contraofensivei, Joi, în 19 Iulie, rușii au pierdut în Galiția trei linii de apărare una după alta și au trebuit să se retragă în disordine din calea trupelor învingătoare aliate: germane și austro-ungare. De atunci rușii sunt mereu urmăriți și alungați din Galiția. După știrile din urmă telegrafice, orașul Tarnopol și localitățile din apropiere stau în flacări, semnul, că rușii s'au retras și de acolo, dar conform obiceiului lor, au aprins întâi toate satele și orașele. La frontul italian și în Macedonia nu a fost nimic deosebit, iar la frontul apusean luptele se dau fără întrerupere, cu bun succes pentru germani.

NOUȚĂȚI.

Crisă de guvern în Rusia. Principele Lvov s'a retras din postul de ministru-president al Rusiei și locul său l'a ocupat Kerenski, până aci ministrul de război în Rusia.

Pelerinaj la Izvorul Miron. P. O. D. Seb. Olariu, protopresbiterul Făgetului, aduce la cunoștința Oa. preoților și credincioșului nostru popor din protopresbiteratul Făgetului, precum și preoților și poporului ortodox de pretutindenea, că la sărbătoarea sf. proroc Ilie, 20 Iulie (2 August) a. c. se va aranja procesiunea obicinuită la biserica dela „Izvorul Miron”, unde se va celebra sfântirea apei, apoi sf. liturgie cu rugăciunile pentru terminarea războiului cu învingere, pentru sănătatea soldaților cari se

cură: Mergi iute, Isus, mergi iute; ce zăbovești? Mântuitorul îl privi cu un aer sever și îi zise: Eu mă voi duce și tu mă vei aștepta până ce mă voi întoarce. După învierea Domnului, Cartofil primi botezul din mâinile lui Anania și a luat numele de Iosif.

Ajus la vârsta de o sută de ani, Iosif reveni printr-o minunată metamorfoză la etatea, în care era, când avu nenorocirea să insulte din neștiință pe Mântuitorul lumii; și această întoarcere la 30 de ani i se întâmplă tot la o sută de ani. Arhiepiscopul Armeniei istorisi mai multe amănunte despre acest evreu rătăcitor al Orientului, și Englezii fură încântați, având o istorisire atât de amănunțit descrisă în împrejurările ei de un martor ocular. «Nu știe omul, zice Fleury, ce să admire mai mult, oare îndrăzneala Armenilor pentru a debita astfel de lucruri, sau simplitatea Englezilor pentru a le crede?»

Noi nu regretăm aci decât un lucru; că raporturile Răsăritului și ale Apusului religios n'au fost atunci folosite pentru edificarea reciprocă, pentru împărțirea tradițiilor apostolice, mult mai de preferit decât legendele superstițioase și absurde; ceea ce regretăm e, că în aceste raporturi, acoperite cu un pretext religios, vedem predominant interesul vremelnic, pofta de stăpânire, viclesugul și înșelătoria.

luptă și pentru ertarea păcatelor și odihnierea sufletelor eroilor căzuți în război; se va săvârși sf. maslu și se vor ceti rugăciuni pentru credincioși, — după trebuințele fiecăruia.

Înșirire din partid. Partidul muncii dela Oravița a ținut o conștătuire, în care a hotărât, că stăruiește și mai departe pentru realizarea dreptului de vot universal, egal și secret; de aceea invită pe deputatul cercului și consilierul de curte Iosif Siegescu ca în conformitate cu această dorință să-și reprezinte în parlament cercul electoral dela Oravița. În urma acestei hotărâri a alegătorilor, deputatul Iosif Siegescu iese din partidul muncii.

Conferența dela Stockholm. După informațiunea ziarelor italiene, întrunirea conferenței socialiste convocate pe 15 August în Stockholm, nu este sigură, căci până acum socialiștii englezi și francezi n'au voit să primească condițiile rușești.

Dare pentru distracții și petreceri. O sumă de cei puțin 50 de mii coroane pe an speră să încalzească consiliul comunal din orașul Dobriținului prin faptul, că are să introducă darea pe bilete pentru reprezentații de teatre, cinematografe, concerte, baluri, jocuri ș. a. Se va pune dare, afară de acestea, pe biliard, șah, jocul de cărți și domino.

Caz de moarte. Corpul profesoral dela gimnaziul ort. rom. din Brad cu adâncă durere anunță, că neuitat coleg, Constantin Costin, profesor gimnazial pensionat, a încetat din viață în 21 Iunie (4 Iulie) a. c. în etate de 79 de ani. A servit 33 ani cu zel neobosit și devotament cauza școlii noastre, ca profesor ordinar, iar în 1904 s'a retras în pensie. Brad, 21 Iunie (4 Iulie) 1917. Fie-i țărâna ușoară! Corpul profesoral

Feme ministru. Gazeta *Petit Parisien* află din Petrograd, că urmașul principelui Sahovski, — în postul de ministru al afacerilor sociale, — este numită *principeasa Panin*. E cea dintâi femeie, care s'a înălțat în Rusia la un asemenea rang.

Sfântul munte ocupat. Din Atena se anunță: Dela Petrograd au sosit trupe rușești, care au ocupat muntele Athos.

În retragere. Renumitul filozof și psiholog, profesorul universitar din Lipsa, Wilhelm Wundt, se retrage dela catedră, în care a stat în curs de 42 de ani. Învățăutul profesor implinește vârsta de 85 de ani.

† Ioan Zichil, paroh gr. or. român, în Valea-mare, după lungi suferințe, în etate de 59 ani, împărțit cu sfințele taine ale muritorilor, a încetat din viață Sâmbătă în 1/14 Iulie a. c. la orele 5 dimineața. Rămășițele sale pământești s'au depus spre vecinică odihnă Luni, în 3/16 Iulie a. c. la 3 ore p. m. în cimiterul ort. român din Valea-mare. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Misiune militară americană în Iași. Scriu ziarele cele mari, pe temeiul unei telegrame sosite din Stockholm, că o misiune militară americană a fost în Iași, unde a fost primită în audiență din partea ministrului prezident Brătianu. Conducătorul misiunii a asigurat guvernul român, că America va întreprinde tot, pentruca trebuințele armatei române se fie satisfăcute. Știrea aceasta stă probabil în legătura cu ceaalaltă știre, sosită tot prin Stockholm, că armata română stă gata de atac și după înțelegerea avută cu Brusilov, generalisimul rusesc, va trece în curând la ofensivă.

George Windsor. Așa se numește acum regele Angviei, care s'a lăpădat de numele cel vechiu al familiei sale, al casei sale domnitoare, fiindcă era nume german, după cum germană îi era originea, și și-a luat nume nou și englezesc. Ūra față de germani e deci atât de mare în Anglia, încât înșasi casa domnitoare trebuie să-și denege originea, să-și schimbe numele, cu toate că în vinele actualului rege din Anglia e cu mult mai mult sânge german decât englezesc. Numele de Windsor e împrumutat dela castelul cu acelaș nume, aflător la îndepărtare de 34 kilometri dela Londra, în care castel și a petrecut zilele vieții regina Victoria, bunica actualului rege englez. E un castel vechiu și frumos, cu încăperi spațioase. Mai impunătoare e sala cea mare a castelului, de 60 metri în lungime, în care sunt așezate pe pereți tablourile tuturor regilor din Anglia, cu începere dela Iacob I, până la George IV.

Liberați. În urma amnestiei pentru Austria, au fost liberați Joi 67 de prizonieri cehi din fortăreața dela Arad. Intre dânsii se află ingineri, advocați, industriași și comercianți din Praga și alte orașe ale Boemiei.

Ofițeri sârbi executați. Tribunalul militar din Salonic, în urma cererii guvernului sârbesc, a rostit judecată asupra mai multor ofițeri sârbi, cari au și fost osândiți la moarte și executați. Intre dânsii se găseac doi coloneli: unul Dimitrievici, fusese în noaptea sângeroasă din Iunie 1903 unul din conjurați. Gioulul din revolverul lui nimerise cel dintâi pe nenorocitul rege Alexandru. Al doilea colonel executat acum este Milovanovici, aderent al dinastiei Obrenovici, a trecut mai târziu pe partea lui Petru Carageorghievici. Ofițerii osândiți făcuseră o conjurație în scop de-a alunga familia Carageorghievici de pe tronul sârbesc.

O listă de bucate. Eată câteva prețuri — destul de moderate pentru timpul actual — dintr'o listă de bucate a unui restaurant de frunte brașovean: O supă 40 fleri, rasol cu sos 2.80, fripturi 2 60 — 3.80, pești 3—4 cor., o jumătate de pui copt 5.50. Pentru ce, — întrebă un confrate din capitală, — noi în restaurantele Budapestei, trebuie să plătim dublul prețurilor de pe lista de bucate brașoveană?

După ofensivă. Resultatul ofensivei rușești din Galiția nu este tocmai îmbucurător pentru guvernul provizor al Rusiei. După știrea ziarului englez Daily News, poporul dela Petrograd, în număr de câteva mii, cutreeră mereu străzile capitalei, purtând steaguri roșii cu inscripțiile următoare: „Jos cu guvernul provizor!” „Consiliul muncitorilor să fie în fruntea puterii!” La masele de popor s'au atașat și regimente din Petrograd.

Omorât de curentul electric. Soldatul George Onciulescu, împărțit de serviciu la căile ferate, a făcut Duminecă calea dela Timișoara la Arad cu un tren de marfă și având vreme în Arad, a ieșit la plimbare pe țermul Murășului, unde dând de un frăgar (dud) s'a urecat dimpreună cu soțul seu pe frăgar ca să mânânce din rodul togat. Din întâmplare trece un fir electric tocmai pînre frunzișul acelu frăgar și prinzând Onciulescu firul cu mâna, a căzut imediat mort la pământ. Curentul a fost atât de puternic, încât în urma descărcării s'a ars și talpa dela ghetele nenorocitului. S'a deschis anchetă pentru a stabili rezponzabilitățile. „Dr.”

La așezământul umanitar, numit „Reuniunea română de înmormântare din Sibiu” au fost primiți următorii membri noi: Constantin Streulea, oier și soția sa Maria n. Vasile (Jina); Hans Sattler, proprietarul restaurantului Stadtpark și soția sa Emma n. Bonfert. În timpul din urmă Reuniunea a plătit ajutoarele statutare moștenitorilor răposaiților membri Ana Lazar Călborean și Ana Gogan, cu cari numărul membrilor răposaiți din sinul Reuniunii a ajuns la 313. Membri noi din Sibiu și din provincie cu taxa de înscrierea de 2 cor. și de câte 60 bani după cazurile de moarte ce vor obveni, se primesc la prezidutul Reuniunii: Victor Tordășianu în biroul exactorului consistorial.

Teatru german. Astăzi, Marți, se dă pentru a treiaoră opereta „Der Sterngucker”, iar mâine, Mercuri, frumoasa operetă „Der Walzertraum” de Strauss. Începutul reprezentanțiunilor la orele 7 și jum. seara.

Bioscopul Apollo. Reprezentațiuni se dau zilnic la orele 6 $\frac{1}{2}$ și 8 $\frac{1}{2}$, în Dumineci și sârbători la orele 3 $\frac{1}{2}$, 6 $\frac{1}{2}$ și 8 $\frac{1}{2}$ seara în casa societății (Gesellschaftshaus). Programul pentru Marți și Mercuri e următorul: 1. „Lupta pentru sine”, dramă în 3 acte. 2. „Mormântul izolot”, dramă societară în 4 acte.

Poșta redacției.

Feldpost 374. Am primit cu mulțumită cele trimise. Le vom face loc cât mai curând.

Cărți și reviste.

Anuarul institutului pedagogic-teologic ortodox român din Arad, (anul întemeerii 1812), pe anul școlar 1916/17, redactat de Roman R. Ciorogariu, protosințel, director. Tipografia diecezană, Arad, 1917. — Conține: Documente privitoare la istoria diecezei Aradului, adunate de regretatul profesor Dr. Avram Sădean și publicate de profesorul Dr. Lazar Iacob. Cronica anuarului arată, că în anul școlar 1916/17 s'a adăpostit în preparandă aradană și institutul pedagogic gr. or. român din Sibiu, iar trei dintre profesorii noștri seminariai au funcționat în numita preparandă. Personalul didactic s'a compus din: 1 director și 11 profesori. S'au înscris la cursul teologic 95 elevi; la cursul pedagogic 94 elevi din dieceza Aradului, și 91 din arhidieceza Sibiului. O mare parte din pedagogii face serviciu militar.

° Mathieu Pâris, an. 1228.

† Histoire eccles., lib. LXXIX, p. 208.

Concurs.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III Murăș-Bretea, tractul Iliș, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post, — nefiind întregire dela stat, — sunt: venitele dela popor, statorite în sinodul parohial din 4/17 Iunie a. c., în sumă de 1300 cor., care protocol se poate vedea în cancelaria oficiului protopresbiteral din Deva.

Concurenții să-și înainteze petițiile concursuale subsemnatului oficiu în termenul indicat, având a se prezenta în vreo Duminecă sau sârbătoare în biserică, — cu prealabila încunoștințare a subserisului, — spre a liturgisi, cânta sau predica.

Maros-Ilye (Iliș Murășană), la 7 Iunie 1917.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Maros-Ilye (Iliș murășană, în conțelegere cu sinodul parohial respectiv.

Dr. Ioan Dobre, protopresb. adm.

Nr. 424/1917. prot.

(121) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățator dela școala gr.-or. română din Făgăraș se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele: salar 1200 cor. dela biserică și deosebit 200 cor. pentru ca să cânte cu copiii la sf. liturgie.

Cvartir în edificiul școlii, 20 cor. relut de grădină.

Reflecții să-și înainteze cererea de concurs la oficiul protopresb. gr.-or. rom. din Făgăraș. Sunt preferiți teologii absolți.

Făgăraș, la 25 Iunie 1917.

Oficiul protopresb. gr.-or. rom. al Făgărașului, în conțelegere cu comitetul parohial.

Nicolae Borzea, protopop.

Ad. Nr. 203/1917 Of. prot.

(122) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paron din parohia de cl. II-a Lătureni din protopresbiteratul Lupșa, pe baza rezoluțiunii consistoriale dela 1 Iunie a. c. Nr. 3546/1917 Bis., se eserie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia oficioasă, „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu postul acesta de paron sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat, întregite cu favorurile din testamentul dela s. 1909 al fostului odinioară paron Eutimiu Frasilă și în cadrul acelui testament. Cererile de concurs sunt a se înainta preonoratului oficiu protopresbiteral gr.-or. rom. al tractului Lupșa, cu sediul Ofenbaia (Aranyosbánya), în termenul deschis, iar concurenții — după prealabila încuviințare a protopresbiterului — se pot prezenta și înaintea alegătorilor pentru a cânta, a oficia și cuvânta.

Din ședința comitetului parohial gr.-or. rom., ținută în Lătureni la 11/24 Iunie 1917.

Simion Vasinca, Ilie Popoiu, Vasile Baciu, președinte, epitrop, notar.

Am văzut și aprobat:

Vasile Gan, protopresbiter.

Nr. 220/1917.

(123) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa I, Arada, tractul protopresbiteral el Câmpenilor, se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Concurenții să-și înainteze cererile instruite cu documentele prescrite la subsemnatul oficiu în termenul arătat și să se prezinte în vreo Duminecă sau sârbătoare, în comună spre a cânta, predica, eventual a și servi sf. liturgie, și a face cunoștință cu poporul.

Câmpeni, 17 Iunie 1917.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al tractului Câmpeni în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popovici, protopresbiter adm.

Concurs.

Pentru întregirea unui post de învățător la școala elementară gr.-or. română din comuna Cioara (Alsó-esővár), să publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar conform legii școlare, din care 600 cor. dela comuna bisericască, iar restul întregire dela stat.

2. Cvartir și grădină.

Învățătorul ales e dator a conduce în Dumineci și sârbători elevii la biserică și a cânta la sfânta liturgie.

Cunoscătorii de muzică vor fi preferiți.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite conform normelor din vigoare, în termenul indicat, subsemnatului oficiu protopresbiteral; și înainte de alegere a se prezenta poporului în biserică spre a și arăta dexteritatea în cântări.

Sebeș, (Szászsebes) 2/15 Iulie 1917.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parohial.

Sergiu Medean, protopresbiter.

Nr. 182/1917.

(119) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III. Nădăștia prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat a venitelor preoțești.

Reflecții să-și trimită cererile instruite în regulă la subsemnatul oficiu în termenul deschis și să se prezinte — cu autorizarea protopopului — în comună în vreo Duminecă sau sârbătoare.

Geoagiu Algyógy, 9/22 Iunie 1917.

Oficiul protopresbiteral ort. român în conțelegere cu comitetul parohial concurent.

Ioan Popovici, protopop.

Esență de oțet

(surogat) foarte gustoasă, analizată chemic, se poate căpăta în Sibiu, Piața mică Nr. 1. (124) 2-5

IOAN I. KEIL, Sibiu,

comisionar al «Societății pe acții pentru cumpărarea de produse în război», cumpără cu prețurile cele mai urcate

tot felul de bucate

cu vagonul, sau în cantități mai mici, dela orice stațiune a căilor ferate din întreaga țară, și caută ca mijlocitori reprezentanți de încredere, pe lângă proviziuni corăspunzătoare. (126) 1-12

Evangelia ca bază a vieții,

celebra lucrare a lui G. S. Petrow, în care carte sunt tratate cu multă putere de convingere temele următoare: Principiile fundamentale ale civilizațiunii. Educarea voinței în spirit creștinesc. Degenerarea morală. Sublimitatea evangheliei. Împărăția lui Dumnezeu.

Se află în deposit spre vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu. Prețul unui exemplar e 1 cor. 50 fileri plus 15 fileri porto poștal.

Revânzătorilor li se dă 20% rabat.

De vânzare

un loc de zidit o casă în colț cu grădină de poame. — Doritorii să se adreseze în Sibiu, Strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 18 parter.

3-3 (118)

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană:

Despre caritatea creștinească.

Trei predici

de Abatele Metodi Zavoral.

Prețul: 30 fileri plus 10 fileri porto. Se vinde pentru scopuri culturale-filantropice.

A apărut și se află de vânzare la : : : Librăria Arhidiecezană : : : „Biblioteca Băncilor Române“ Nrii 21-22.

Curs elementar de Stenografie românească după sistemul stenotachigrafic de Vasile Vlaicu, matematicul „Băncii gen. de asigurare“, Sibiu. Prețul 2 coroane, plus 10 fil. porto.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

Conlucrarea omului cu Dumnezeu.

Predici

de Mihai Păcățian, protopresbiter

și alți preoți din ppresbiteratul B.-Comloșului.

Prețul 3 cor., plus 12 fil. porto.

În editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

Mărturisirea ortodoxă

bisericii catolice și apostolice de răsărit

revăzută la însărcinarea comisiunii, după traducerea arhimandritului Filaret Scriban, de Dr. Pavel Roșca, prof. sem., cu binecuvântarea Excelenței Sale a Înaltpresfințitului Domn Arhiepiscop al Transilvaniei și Metropolit al Românilor gr.-or. din Ungaria și Transilvania Ioan Meșianu.

Revizuirea e făcută pe baza textului cel mai autentic al scrierilor simbolice publicate de prof. dela facultatea teologică din Atena I. E. Mesolara, sub titlul: „Τὰ συμβολικὰ βιβλία“. Atena. 1883.

În aceasta ediție, bine îngrijită și din punct de vedere al limbei, pe lângă „Prefața“ revăzătorului în care se indică istoricul edării acestei cărți simbolice și isvoarele considerate, se publică și o parte din „Precuvântarea“ arhimandritului Filaret Scriban, dimpreună cu biografia mitropolitului Petru Movila, precum și aprobările patriarhale referitoare la aceasta carte simbolică.

Se află în deposit spre vânzare la Librăria arhidiecezană și se vinde broșată, cu prețul de 2 cor. 50 fil.

Revânzătorilor li se dă rabat 20%.

A apărut și se află de vânzare la Librăria : Arhidiecezană din Nagyszeben—Sibiu :

Tipicul bisericii ortodoxe

întocmit pentru trebuințele preoților români și ale elevilor seminariați de

Aurel Popoviciu,

duhovnic-econom seminarial, instructor de cântări bisericesti și de tipic.

Aprobat de Preaven. Consistor arhidiecezan prin decisiul din 21/VI 1916. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu 5 Cor. plus 50 fil. porto, recomandat.

A apărut în editura comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane:

R. Ruiz Amado:

Secretul succesului

convorbiri teoretice și practice cu tinerii de 15-20 ani, traducere de Vasile Stan, profesor la seminarul „Andreian“. Cuprinsul: Succesul și fericirea. Problema succesului. Idei atavice. Zeificarea succesului. Zodia. Periodul fatal. Planul de luptă. Nu fumezi? Încă o țigaretă...? Păhărelele de beutură. Vorbele obscene. Steagul celor șapte voinici. Timpul e aur. Lectura. Jocurile. Sportul. Prietini Cavalerism și Donchișotism. Viermele neadormit. Orientări. O putere... Nobleța adevărată. Inclinațiile și destoiniciile. Concurența socială. Capitalul celor deștepteni. O obiecțiune și o părere. Chemarea dumnezeiască. Munca. Impărțirea timpului. Statornicia. Impărțeste ca să învingeri. Puterea de sus Adeus: Sfaturile unui părinte către fiul său.

După cum se vede din acest cuprins bogat, Secretul succesului e o contribuție însemnată la literatura noastră pentru tineret, astăzi destul de săracă.

Se află în deposit spre vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu, exemplarul broșat (280 pagini format 8") cu 2.20 coroane.

Revânzătorilor se dă un rabat de 20%.

„Biblioteca Șaguna“

Redactată de Dr. I. Lupșa, Săliște.

Nr. 16-36

Mângăiați poporul!

Cuvântări bisericesti

de

Dr. Ioan Lupșa

și alți preoți din protopopiatul Săliștei.

Se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană în Sibiu-Nagyszeben.

Prețul unui exemplar: Broșat cor. 2.50, legat cor. 3.—, porto 20 fileri.

În „Biblioteca meseriașilor români“

au apărut:

- Nr. 1. A. Kotzebue: Nepotul răsfătat, farsă în 5 acte (după o traducere a lui Ioan St. Șuluțiu, prelucrată de T. V. Păcățian) —60
Nr. 2. I. Nestroy: Pribegii, comedie din viața meseriașilor în două acte, localizată de Dr. Seb. Stanca. —50
Nr. 3. Carol F. Pfau: Tânărul editor, îndreptar pentru începători și pentru ceice voese a se ocupa cu editura, trad. de Radu P. Barciuanu. —60
Nr. 4. Ioan Lupean: Bucovină n'a învățat și umblă la fursat, sau Vlăduțul mamei. —40
Nr. 5. Iuliu Crișan: Carierile vieții. Partea I. Carierile economice, industriale și comerciale. —60
Se pot procura dela Librăria arhidiecezană, Sibiu.